

OBSAH:

Předmluva	13
-----------------	----

I. JAK DNES PÍSEME / MLUVÍME

I. V OBORU SLOVNÍ ZÁSOBY

(nenáležité užívání slov a slovních spojení,
módní výrazivo, cizí slova a jejich problémy)

Šance versus příležitost	17
Ustanovení versus ustavení	17
Zhlížet se v někom a vzhlížet k někomu	18
Prospěchářství versus prospěšnost; zvici, pohříchu	19
Jakýkoli(v)	20
Potíže se zájmenem svůj	21
Necelého půl milionu versus téměř půl milionu	22
Díky požáru přišli o život dva lidé?	22
Bez toho, aby / že by versus aniž	23
Není to až tak důležité?	25
Být o něčem (jiném)	26
Ošetřit problém?	27
P. F.	29
Lobby	30
Multilaterální dohoda a paperbacky	31

II. V OBORU TVOŘENÍ SLOV

Česko	33
Odtržitost?	33
Spolupodílet se?	34
Zdokladovat, zafinancovat, zfotografovat	34

III. V OBORU TVAROSLOVÍ

(nenáležité užívání a tvorba slovních tvarů)

Tři časté chyby ve sdělovacích prostředcích	36
Křesty?	37
Sám o sobě, sám sebe	38

<i>Jejíž</i>	39
Hyperkorektní tvary	40
<i>Dva, dvě</i>	40
Nesprávné tvary přechodníků	41
Matoucí (chybný) tvar přechodníku	42
<i>Způsob volby ředitele není zákonem upravený?</i>	43
<i>Nejšpičkovější firma?</i>	44
Vynalézavá čeština (jazykové kuriozity I.)	45
Vynalézavá čeština (jazykové kuriozity II.)	46
Být něčeho vyvarován?	47

IV. V OBORU SKLADBY (SYNTAXE)

<i>Drama Johna?</i>	49
<i>Ocenění odpůrců?</i>	49
<i>Je škodou?</i>	50
Rozdílné vazby sloves znát a vědět	50
<i>Dostát svých povinností?</i>	52
<i>Československo už nefiguruje?</i>	53
Užívání předložek	54
Ubývání záporové spojky <i>ani</i> ; český zápor	55
Srovnávací spojka <i>než</i> (I.)	56
Srovnávací spojka <i>než</i> (II.)	57
Velkovýroba chyb z nepozornosti	57
Nepropracovaná větná návaznost	60
Nepravé věty účelové	60

V. V OBORU SLOVOSLEDU A AKTUÁLNÍHO ČLENĚNÍ VĚTNÉHO

<i>Československo napadlo Německo?</i>	62
Nerespektování zásad slovosledu a aktuálního členění větného	63
Objektivní a subjektivní slovosled	63
Nepravé skladebné dvojice v textech pod fotografiemi	64
Novinářské slovosledné zádrhele	65
<i>Rozkolísávání kancléře Kohla?</i>	66
<i>A zítra se těším na shledanou</i>	66
Hromadění předložek	67

VI. JAZYK, STYL, STYLIZAČNÍ PROBLÉMY, STYLISTICKÉ NEDOSTATKY

Psát nejen správně, ale i dobře	68
Orwellovské požadavky na jazyk – a česká realita	68
Úřední čeština	69
Vyhýbavé vyjadřování	70
Novinové titulky a jazykové licence	71
Dvojznačnosti – kombinace vazeb	72
Drobná vada na půvabu textu	73
<i>Hlasy za atom</i>	74
<i>První výstavu zakázal po roce 1989 ministr Kabát?</i>	75
Dvě dvojznačnosti	76
Novinářské „kostrbatiny“	76

VII. PROBLÉMY VÝSLOVNOSTI A PRAVOPISU

Nedbalá výslovnost	78
O výslovnosti v našich médiích	78
<i>Zásilka pro Jiřího a Kačenku Kornovi?</i>	79
Potíže s písmenky	80
<i>Kdo s koho</i>	81
Zábavné pravopisné chyby	82

VIII. CYKLUS O (INTERPUNKČNÍ) ČÁRCE

Na úvod cyklu o (interpunkční) čárce	83
<u>1. Dvojice čárek u závislých vět; čárka před podřadicími spojkami</u>	
Dvojice čárek a vložené věty	84
Absence čárky na konci vedlejších vět	86
Absence čárky jako dvojitá chyba	87
Absence čárky před podřadicími spojkami <i>jak, co, kde</i>	88
<i>Že zastřelili toho chlapce, je i naše vina</i> – čárka v podřadném souvětí začínajícím spojkou	90
Vynechávání / přidávání čárek ve větách s <i>než</i> a <i>jako</i>	91
<u>2. Čárka před některými souřadicími spojkami a spojkovými výrazy</u>	
Problémy čárky před spojkou <i>a</i>	93
Dvojznačnosti jako důsledek vynechání čárky před <i>a</i>	96
Absence čárky před <i>a</i> nedovolí přesně chápat smysl věty	97
Absence čárky před <i>a</i> obrátila smysl výroku v pravý opak	98

Čárka před <i>a když, a kdyby, a protože</i>	99
Čárka před <i>a proto, a přesto, a dokonce</i>	101
Čárka před <i>a ten, a také</i>	102
Čárka před <i>a přitom</i>	103
Čárka před <i>a je nadbytečná</i>	105
Čárka a vedlejší věty spojené spojkou <i>a</i>	105
Problémy čárky před spojkou <i>nebo</i>	108
Čárka v souvětích s <i>bud(to) – (a)nebo</i>	110
<i>Šest hodin trajektem, a nebo 20 minut letadlem?</i>	112
<i>A nebo</i> podruhé	113
Čárka před vylučovacím tázacím <i>nebo, či</i>	115
Čárka před <i>nebo</i> v důsledkově vylučovacích souvětích	117
Čárka před <i>nebo</i> ve stupňovacích apod. souvětích	119
Nadbytečná versus nezbytná čárka před <i>nebo, či</i>	120
<u>3. Čárka ve větě jednoduché</u>	
Dvojice čárek a tzv. volný přístavek	123
Dvojice čárek a přívlastek volný a těsný	124
Nadbytečná čárka za několikanásobným větným členem	127
Nadbytečné čárky za příslovečnými určeními apod.	128

IX. SOUHRNNÁ KRITICKÁ POJEDNÁNÍ

Krásná kniha, ale se spoustou chyb.....	131
Zastaralý překlad	132
Špatný překlad detektivky	133
Nevydařené výroky	135
Pochybené titulky	137
Když má jazykový redaktor dovolenou.....	138
Chyby pro tisíce Pražanů	139
Autorské nebo korektorské nedbalosti	139

X. VTIPNÁ, NÁPADITÁ VYJÁDŘENÍ; NEVŠEDNÍ FORMULACE

Vtipné novinové titulky	141
Neobvyklá vyjádření, ironické formulace, nevšední užití	142

2. JAK DNES HŘEŠÍME PROTI DOBRÉ ČEŠTINĚ

Jak dnes hřešíme proti dobré češtině (1)	144
Jak dnes hřešíme proti dobré češtině (2)	147
Jak dnes hřešíme proti dobré češtině (3)	151
Jak dnes hřešíme proti dobré češtině (4)	154
Seznam zkratek a značek	158
Prameny citací	159
Doporučená literatura	162
Rejstřík slovní a věcný	166

